

WEWNĘTRZNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

- I Liceum Ogólnokształcące im Armii Krajowej w Miliczu

I. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego. (Dz. U. z 2019 r. poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591);
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 r. poz. 703)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1646).

II. Założenia ogólne

1. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego to ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia.
2. Cel ogólny i cele szczegółowe programu doradztwa zawodowego są spójne z celami kształcenia ogólnego w liceum ogólnokształcącym. Cele uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwijane w ramach kształcenia ogólnego i zadania szkoły oraz cele edukacji poszczególnych przedmiotów, w tym podstaw przedsiębiorczości i wiedzy o społeczeństwie, co umożliwia realizowanie programu zarówno podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, jak i na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych oraz na dodatkowych zajęciach edukacyjnych oraz innych zajęciach, wspomagających uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu realizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

III. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Celem doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów, a także informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

IV. Treści programowe oraz cele szczegółowe

- Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
- Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
- Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całościowego poradnictwa kariery.

V. Warunki i sposoby realizacji

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- a. podczas grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które są prowadzone przez doradcę zawodowego (lub – zgodnie z obowiązującymi obecnie regulacjami prawnymi – przez osobę wyznaczoną przez dyrektora do realizacji zadań doradcy) w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania;
- b. podczas
 - zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
 - wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, w trakcie bieżącej pracy z uczniami; prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);
- c. podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. spotkania z absolwentami szkoły, przedstawicielami uczelni wyższych) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, targach pracy, wizyty na uczelniach wyższych);
- d. podczas indywidualnych porad z zakresu doradztwa zawodowego;
- e. podczas spotkań z rodzicami, opiekunami uczniów w celu przygotowania ich do efektywnego wspierania dziecka w podejmowaniu najważniejszych decyzji życiowych związanych z wyborem dalszego kształcenia i zawodu;

- f. poprzez włączanie instytucji zajmujących się doradztwem zawodowym (instytucji edukacyjnych i instytucji działających na rynku pracy np. powiatowy urząd pracy, uczelnie wyższe);
- g. udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów).

VI. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

1. Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizacji doradztwa zawodowego w szkole;

2. Doradca zawodowy – koordynator WSDZ

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i rodziców na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego i zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- pomagają uczniom w samopoznaniu się i w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej - określeniu swoich zasobów, mocnych stron, zainteresowań, uzdolnień i innych cech istotnych przy podejmowaniu decyzji edukacyjnych i planowaniu kariery zawodowej;
- wspiera nauczycieli, wychowawców i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe;
- współpracuje ze specjalistami ze szkoły oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkoły.

3. Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z doradztwa zawodowego;
- realizują tematy z doradztwa zawodowego na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w planowaniu ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

4. Nauczyciele przedmiotów:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

VII. Realizacja treści doradczych na zajęciach dydaktycznych – przykłady:

- Język polski – m.in.; doskonalenie kompetencji językowych, wprowadzenie w sztukę autoprezentacji, argumentowania; nauka tworzenia różnych form wypowiedzi, ćwiczenie wystąpień publicznych; wprowadzenie w świat kultury; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów humanistycznych: poeta, pisarz, krytyk literacki, aktor, dziennikarz, itp.
- Języki obce - m.in.: doskonalenie kompetencji językowych, wprowadzenie w sztukę autoprezentacji, argumentowania; nauka tworzenia różnych form wypowiedzi, ćwiczenie wystąpień publicznych; wprowadzenie słownictwa zawodowego, ćwiczenia symulacyjne; zasady tworzenia dokumentów aplikacyjnych – CV, list motywacyjny; zapoznanie z rynkiem edukacyjnym obowiązującym w innych państwach; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów związanych z językami obcymi: tłumacz, nauczyciel, itp.;
- Matematyka – m.in. zapoznanie ze sposobami wykorzystania matematyki w różnych dziedzinach życia; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów, w których matematyka ma kluczowe znaczenie: matematyk, fizyk, ekonomista, księgowy, geodeta, architekt, itp.;
- Fizyka - m.in. zapoznanie ze sposobami wykorzystania fizyki w różnych dziedzinach życia; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów, w których fizyka ma kluczowe znaczenie: fizyk, astronom, elektryk itp.
- Informatyka – m.in.: zapoznanie z zasadami tworzenia dokumentów aplikacyjnych, korzystania z poczty elektronicznej, podstawami tworzenia stron internetowych, aplikacji biurowych, itp.; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów informatycznych: informatyk, programista, grafik komputerowy, itp.;
- Biologia, chemia – m.in.: zapoznanie z zasadami BHP i zasadami udzielania pierwszej pomocy, zapoznanie z przeciwwskazaniami do wykonywania niektórych zawodów; kształtowanie umiejętności pracy w grupach; przybliżenie zawodów, w których wiedza z biologii i chemii ma kluczowe znaczenie - np. lekarz, farmaceuta, analityk medyczny, biotechnolog, weterynarz, itp.,
- Geografia – m.in.; zapoznanie rynkiem pracy, strukturą zatrudnienia, problemami społecznymi gospodarczymi, zapoznanie ze sposobami wykorzystania wiedzy z geografii w różnych dziedzinach życia kształtowanie umiejętności pracy w grupach, przybliżenie zawodów: geograf, geolog, geodeta, meteorolog, itp.;

- Historia, Historia i terażniejszość – m.in.: zapoznanie z rozwojem społecznym i gospodarczym kraju, zapoznanie z prawami i obowiązkami obywateli; rozwijanie umiejętności świadomego uczestnictwa w życiu społecznym, kształtowanie umiejętności pracy w grupach; itp.; przybliżenie zawodów: historyk, archiwista, polityk, prawnik, itp.;
- Podstawy przedsiębiorczości – m.in.: zapoznanie z różnymi formami zatrudnienia – jako pracownik, pracodawca, osoba prowadząca działalność gospodarczą, zapoznanie z podstawami prawa pracy, zapoznanie z rynkiem pracy, przygotowanie do wejścia na rynek pracy, zapoznanie z różnymi zawodami; kształtowanie umiejętności pracy w grupach, przybliżenie zawodów z obszaru przedsiębiorczości;
- Wychowanie fizyczne – m.in.: kształtowanie umiejętności współdziałania; zapoznanie z zasadami zdrowego stylu życia; przybliżenie zawodów związanych z aktywnością ruchową;
- Plastyka – m.in.: wprowadzenie w świat kultury, rozwijanie kreatywności; przybliżenie zawodów artystycznych;

VII. Efekty działań wychowawczych szkoły

- rozbudzenie potrzeby rozpoznawania własnych zainteresowań i predyspozycji do wykonywania określonych zawodów;
- prawidłowy wybór kierunku dalszego kształcenia;
- uporządkowanie informacji przydatnych w rozwoju edukacyjno-zawodowym;
- świadome i dynamiczne wchodzenie młodzieży na rynek pracy;
- przyczynianie się do zrozumienia przez młodzież sensu pracy oraz zasad funkcjonowania w społecznym podziale pracy;
- wzrost aktywności zawodowej absolwentów, mobilność, gotowość do podejmowania działań, zmierzających do pozyskania stałego zatrudnienia i ustabilizowania pozycji społecznej.

VIII. Ewaluacja działań realizowanych w szkole

Ewaluacja działań realizowanych w szkole w ramach Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego obejmuje:

- informacje uzyskiwane od absolwentów na temat np. dalszej ścieżki edukacji.
- obserwacja własna zajęć grupowych /ankieta ewaluacyjna/

Wewnętrzny System Doradztwa Zawodowego został przyjęty na posiedzeniu

Rady Pedagogicznej w dniu